

کریار
بو هموشو پینک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار روپیه ده دا
اعلان یا ایشیکی خوبی
له پرة دواییدا ده نوسرت
بو دو دیر ۳ آنه ده سینریت

پیشکوتن

حفتة جار یک درده چیت

هوشتیک
بو پیشکوتن
ده نوسری

یکی به آنه یک

(سال ۲ ژماره ۶۴) - (روز پینچشمه ۷ ذی القعدة ۱۳۳۹ ۱۴ جولای ۱۹۲۱) -

مجلسدا قصه ی کرد انواع هذیان اکات . نازانی
حدیث شریفه (قل الخیر و الا فاصکت) یئنه وه سر
مقصد اصلی . لای زانست معلومه وقتی خوی له
بغدادا له مدرسه ی (مکتب) نظامیه پیاویکی و کو امام
غزالی (رحمه الله) معلم بوه . به ترتیب مکتب ایستا
درسی کورتوره وه له حلقه تدریساتیا چوار صد قوتابی
دا یئشبو . انواع علم له خدمتیا اخوینرا و کو علم طب
حکمت شریح و سائر . ایرو مکتب مبرات اوانه یه و
اصلاح کراوه .

مادامکه مقصد تحصیل علم و مدینه مادامکه
مقصد له جهل خلاص بونه مادامکه مقصد سعادت
دارینه . مادامکه مقصد ارشاد و اصلاح نفسه لازمه
له بین تحصیل مکتب و مدرسه دا فریقیکی بی منطقی
تفکر نه کری .

خو و پیغمبر امریان به تحصیل علم فرموه . اما
تحدیدیان نه کردوه . چونکه هموی لازم و ملزومه و
همویان بو تأسیس محبت بو تأمین منفعته بو دفع احتیاجه
بو تهذیب اخلاقه بو رضا مندی خوایه . له بین مللدا
بو پیشکوتنه الحاصل اگر ایمهش او قصورانه ی که همو
روز ایکی و توبه ی لی ناکین بو طبقه ی خواره وه بو
احفادمان نابین . به نمونه ی امتثال بنده فکرم وایه

مدرسه و مکتب

باشماوه یه

نهایت اعتراضی بعضی اویه که گویا کسی چو بیته
مکتب نو یژ ناکا . عقیده اکوری . امهش راست فی به
ایرو له ملیانیدا نریک دو صد کس زیاتر مآذون مکتب
. امور عسکری و ملکی هیه خو اگر بیاتر میرین به دیانت
و انسانیتیان همو کس اقرار اکا . له ناوام جمعه دا فرضا
جوار پینچ کس بی که حرکتیان نامقبول بی .

مکتب به امه متهم و خراب نابی مسئله ی اخلاق
بیته پدیشه وه ممکنه له ناو دو صد طلبه ی مز کو پیشدا
جوار پینچ بدخلق بی . له زمان ترکدا اغلب علما چاکه کافی
سلیمانی له امتحان شاگردان مکتبدا تشریفیان حاضر بووه
اگر خرابی یک له خویند نو اخلاقاندا بو بی دی زانن .
والا به قصه ی نه زانی ویا مغرضی ویا خود حق نه برنی
نابیت تصبیکی جهلی پشان بدری . این قصه قصه
دینیت دقم کرده لای بعضی کس ناوی پیاویکی چاک
به خراب برنی بی ایکنه وه هر به تصدیق کردنی
اکتفا ناکن دهن به مدعیکی مضر دست اکا به درو
و افترا .

شبهی فی به امه سبب به بی اخلاقی یه و اصول
و آداب مکالمه نزانینه بو خاطر بلین فلان له فلان

لمو پاش بو خاطرې استفاده ي اولاد وطن له غزته ي
پيشكوتندا بعضى معلومات فنيه و تاريخيه و ادبيه
بجوسم . شههم نى به له طرف اهل علم و كاله وه به چاك
اينريت و رجا ام و كو قصه ي برو پوچ نى اهميت
نه كبرى .

مدیر مکتب نمونه سعادت

رشید ذکی

بو دائرة پيشكوتن

جم جمال

له امتحان عمومي مکتب ابتدائي جم جمال دا له
همو درسه کاندا ميز بوم قنابي ام مکتبه پچوسکه به
راستی پيم زور پاش بو لبر اوه که له ظرف شش حوت
مانکدا تحصيليك ابتدائي مناسب ديوو بعضيگان پيکار
پاش و زيرک بون له پاش امتحان تو او بون بو اوه شوق
و رغبت و خوندن له ولاته کان زور بليت جناب حاکم
کيتان بوند صاحب دو ساعت و بعضيک دفترى خلاط
قنابيه زيرک کان کرد اهاليش او روزه همو بان له مکتب
بانک کرابون چای و قهوه و جکره پکی زور بم خلقه
دراوه او کسانه اغلبیان باوک و خدم قنابيه کان بون .
مقابل بم مجاسه قنابي نومرو ۱۴ کال نطقیک خوینده وه
کسانیک که منداله کانيان نه نارد بوه مکتب همو بان
تأثيرى تیکردن و وعديان دا که بيان نیرن .

زیرکی ام قنابيه انه همو به سعی و غیرت مدیر
مکتب سيد حسن افندی و معلم ملا محمد افندی پیک
هاتوه ام دوذاتانه همو وختیک خریک تشویق و
ترغیب خلقن که طالب به مکتب و علم بن . امید
اکم که لمولاش هر وا خریک ام خدمته بنن بلکو
پیش بکوبین .

عزت

مشاور وزارت داخله

او خبره که له خواره وه چاپ کراوه له دایره حضرت
مندوب السامی بلا و کراوه ته وه جناب مندوب السامی
وها مناسبی دیوه که بعضیک له مشاوره کانی حکومت
تحویل بکریت و به نى امر او جناب مستر قلبی
سى . ای . نى وظیفه مشاور وزارت داخله به مستر
ج . س . تمسون تحویل داوه .

هیشتا دانه تراوه که خدمات قابل و مستعد جناب
مستر قلبی له چه مسلکیک دا بعمل ده هیئیت .

ما

پوسته سلیمانی

لم روزانه دا . فغشی پوسته خانه هاته سلیمانی و
جناب حاکم لکی خریک بو بو چاک کردنه وه ترتیبات
هات و چوی پوسته بو شار .
ایسته لبر هول دانی اوان وها دانراوه که همو
روزیک پوسته یک بپته سلیمانی و او پوسته به که له سلیمانی
دوده چیت به سه روز بکینیرته بغداد البته ام پوسته
کورج و خیرایه باعث زیاد بونی مصارف پوسته خانه
ده بیت و امید ده کريت که تجار سلیمانی زور تراستعمالی
بکن تا کو واردات پوسته خانه ام مصارف
هل بکريت .

ما

روژ

مجلس انبراطوریه بریطانیا

لندن

برصیار له میسٹر (شیزان) کرا له مجلس عوامدا له
لابنی کومل ککرنی رؤسای وزارت انبراطوریه
بریطانیا .

وقی ۱۷ حیزان دوا روزه بو ککرنی ام کومله . همو
رؤسا کان یشی ایستا له انکاتردن . مشاوره لیکل مندوب
هند کرا له لابی پاش خستنی ام کومله وه موافقیان نوان

له تلغرافدا دهلیت که ۱۸۳۸۲۷ بیریک بون اسر
شرط کریکار و ۳۲۵۱۱ مخالف بون .

۴

حدود ناو سوریه

وفلسطین

تلغراف له بیروته وه دهلیت له روی زیارت سسر
(هر برت صموتیل) دانرا کومایک بو دانانی حدودی
ناو فلسطین و سوریه له ریاستی کولونولیه فرنساوی
و بریطانی پی ناخوش بو فرنسه به دریژی شر له شمالی
سوریه چونکه زور له قبائل له اطاعه دان .

۴

اشتباه چاپ

ایمه تأسف ده کین که له ژماوه ۶۲ پیشکوتن دا له
ناو مقاله کردنوه مجلس البجه دا اسم جناب افرسیا بک
کوری رسیم سلطان غلط نوسراوه .
له همو کریاره کان عمومأ و له جناب او به تاییتی
معدرت داوا ده کین .

پ

۴

نات پینکرتون

کران له خودا

مردنی کتوپر

دیسان نجاتی بو

باشماوه یه

نات پینکرتون و جونی دست به شش آکر له
میخانه که دا برامبریک وستان وک پینکرتون جونی ده نامی
جونی یش زانی که امامه خفیه یه و شوپنی هلمکرتوه باذکی
کرده دانیشتموه کان که من راستم کرد وتم خفیه یه .
لای ژورو کابرایکی زلام دانیشتمبو راستبوه وه بر
درکای میخانه کی کرت و دمانچه له باخلی هیغایه دره وه
به دنکیکی برز به هاوریکنی وت که ام کابرایه پینکرتونه

لبرامه که اهمیتی کوره بشنراوه به حاضر بونی میستر لوید
جورجه وه اویش لسر راپوری حکیم ام هفته یه نماشای
ایش ناکات . ابرأوه کردنه وه خرایه ۲۰ حریران .

۴

پاریس

راکونها نائب رئیس کوملی عصبت الام کاغذیکی
بو رئیس وزارت بریطانیا و فرنسه و ایتالیا و ژاپون
ناردوه . لوه دا بانکیان ده کاته سسر امه که باش تقلا و
حول بدن بو کیان و کردنه وه او نقطانه که مناقشه ی
لسره له ناو اوان و ولایت متحده دا له لاپنی دانانی
مبعوثان تا بوی بکریت مجلس عصبه هچکس بی له
مسئله . بمعوثاندا به توای پیش کو بونه وه مجلس
معصبه لمو باش .

۴

روتر

کورین له وزارت تورکیا دا

لندن

تلغرافی استانبول ده کینیت که کورین له وزارت
تورکیا دا روی داوه عزت پاشا بوه به وزیری خارجه
صالح پاشایش به وزیری بحریه صفا بک به وزیر
زراعت علی رضا بک یش بوبه وزیری داخلیه و نافع .

۴

وزارت امپراطوریه بریطانیا

لندن

۲۰ حریران

ام بیانیه وزارت امپراطوریه کرایه وه باش خطبه
مبارکی که میستر لوید جورج دای کومل خرایه
روزی دوابی .

۴

اعتصاب له انکلتزه

له نتیجه ببری کریکاردا و ابو . که دوام بکریت لسر
پاره له ایشدا .

اگر او نه بوله استوم بدهن چونکه جنکه لو کسی نرنیه شوې جونی بزانی هاکرېت . که ناوی پینکرتونی هیئا دایشتوه کانی میخانه همو به رقه وه پرینه سر پینکرتون دست به دماچې و چقو .

میخانه چی پخیه بوچ واده کنی دست پیکرد .

پینکرتون هاته قسه وتی چی به کریاره کانت میخانه که سرو زرده کن کابراک لردرکا وستابو وتی نات پینکرتون ایه به نابی به صاغی بچپته دره وه و دنکی کله یک مات کلاوه کی پینکرتونی کون کرد و درچو .

پینکرتون بو امه که کله یکی برنه کویت به راست و چپی خویدا ده هات و هل ده بزیه وه . له هاکوت دا دماچې کی خالی کرد . بر کابرای بردرکا که کوت کابرا هاواری کرد و کوت . پینکرتون پی نابسر سنکیا وتی بزبو . درکای کرده وه و درچو .

زور رای نه کرد چونکه له میخانه که وه کس نه یو پرا شوې بکویت . هیشتا دنیا تاریک نه بو بو . چن جار یک فیک فیکه کی لی دا له پیاره کانی خوی و پولیسی اوی لو ناوه دا نریک بون لای کوبونه وه . لپاشا چونه وه میخانه که تماشایان کرد جنکه له بر بنداره که کسی تری تیا نه مابو . جونی پش هاهاتبو . بلام هلهانی جونی لای پینکرتون شتیک نه بو . چونکه اوی پینکرتون ایونست اوه بو بیفاسی . شکلی بکریت و به توای بوی درکویت که شارل او کشتویتی . وله وختیکدا که کوره کی تری (مادام دورا) الفرد ناو بکوزیت بیکریت .

چونکه پینکرتون به همو پیری خوی دیزانی که جونی هولی نه هیشتنی الفردیش ادا .

وک مادام دووا نوانبوی تیکلیان لکل کس نیه دوست و دژمنیان نیه .

پینکرتون وای بو صاغ بو بوه وه که له روی دژمنایتی عائله وه امه یان له حق ده کریت .

ماویتی

توتون

له ووژ نامه چند روز لمو پلشی کرکوک دا درحق به ضرری توتون بو وجود مقاله یکی صحی دوقتور ع . نوری بکم برچاو کوت . له واقع دا ام نصایحه زور جوان بو فنی و صحی بو فقط ام مقاله و نصایحه اگر درجه یک صحتان له نخوشی دور بخاته وه پنجا درجه پش ثروت و منافهان له نخوشی نریک ده کانه وه .

لم خصوصه وه اکر مخالفی دوقتور قصه بکم به مرئجعی فن مهم ددیم . و دایر به چاکی توتون به اعتباری عمومی هتا ایستا تصادفی هیچ آثاری و قراری نکراره .

توتون خفیف ترین مکيفات سائره به که ام عالمه الفتی پیوه کرتوه و ترکی ناکا .

اسبابی ترک نکردن کمی بیان ده کم . اولاً اکر دوقتور ام مقاله یه بو عالمیکی مدنی نشر کرده ام عالم مدنیسه هزاران مقاله و هایان خویندوته وه له کل ام همو عقل و فنه پش له ایه زور تر جفا ره و زیاده لمه پش صیغار و پیلپ و شبتی تریش ده کیشن . فقط رنگه هتا ایستا مقاله که دوقتور یان ندیجی .

دوم : اکر فرموده دوقتور هر بو عالمی ام محیطه بی اولاً ایه تماشای عالمی مدنی ده کین دوم به چاو و به عقیدش ایستاتسابق ده کین اگر بمان بنیایه هتا ایستا کسیک به توتون معلول و مجنون بوه و مردوه به بی فرموده دوقتور دمی بو توتونمان وازلی هیئا بو . فقط تماشای ده کین ریش سپیه کاتمان اوی عمریان حفتا هشتابه به سبیلی بکتاش روزی حفتا هشتا ده کیشن و هیچیان لی نه اتوه کوابی فرموده دوقتور بو عالم اولیش و تانیش نیه هر بو انسانی خیالی حفظ الصحه به . بو صحت وجود ام خیاله موهومه صحت ثروت ایه نخوش ده خات ایه ام شاخی کرده واریه بو امر و سبب معیشت و گذرانمان توتونه .

ماویتی